

บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการจัดการ
ภัยพิบัติ กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ
อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

The Role of Local Government Organization in
Disaster Management Case Study: Bueng Kluea
Subdistrict Administrative Organization Selaphum
District Roi-Et Province

สุกัญญา แสงกล้า¹

Sukanya Saengkla²

ชลธิชา พลมะศรี³

Chonthicha Phonmasi⁴

วรฉัตร วรिवรรณ⁵

Warachart Wariwan⁶

Received: 9 พ.ย. 2564

Revised: 3 ธ.ค. 2564

¹นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด,
Email: Sukanyasaengkla2543@gmail.com

²Student, Public Administration, Faculty of Law and Politics, Roi Et Rajabhat University

³นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด,
Email: SomPreaw0412@gmail.com

⁴Student, Public Administration, Faculty of Law and Politics, Roi Et Rajabhat University

⁵ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ร้อยเอ็ด, E-mail: Warachara@hotmail.com

⁶Assistant Professor, Dr., Public Administration, Faculty of Law and Politics, Roi Et
Rajabhat University

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาท ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางการจัดการภัยพิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญประกอบด้วย ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านการจัดการภัยพิบัติ จำนวน 10 คน เก็บข้อมูลโดยใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และนำบทสัมภาษณ์มาแยกเป็นหมวดหมู่และการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด 1) มีการวางแผนรองรับการบริหารจัดการภัยที่เรียกว่า “แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย” 2) มีการแต่งตั้งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดการภัยพิบัติและมีเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่รับผิดชอบโดยตรง 3) มีการจัดบุคลากรโดยคัดเลือกจากบุคคลที่มีความชำนาญเฉพาะด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 4) มีการจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 5) มีผู้รับผิดชอบในการติดตามและประสานงานเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงานช่วยเหลือประชาชน 6) มีการรายงานผลการปฏิบัติงานให้หน่วยบริหารกลางทราบ ตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน 7) มีการตั้งงบประมาณในการสนับสนุนเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการภัยพิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ การปฏิบัติงานบางครั้งไม่สามารถปฏิบัติได้ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่วางไว้ได้ทั้งหมด เช่น การจัดการฝึกซ้อมการปฏิบัติงานด้านการจัดการภัยพิบัติ การขาดความสม่ำเสมอในการเข้าร่วมการฝึกซ้อมกับหน่วยงานอื่น เป็นต้น ปัญหาด้านเจ้าหน้าที่สำหรับปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไม่เพียงพอ ปัญหาการขาดบุคลากรที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน ปัญหาการขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ปัญหาและอุปสรรคในด้านการสื่อสารจากภาษา/การถ่ายทอด/การสั่งการที่ไม่ชัดเจน หรืออาจ

เกิดความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน ปัญหาการรายงานผลที่ยังไม่เป็นที่รู้จักของบุคคลภายนอกหรือชุมชนเท่าที่ควร ปัญหาด้านงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดส่งผลให้การจัดสรรงบประมาณเพื่อนำมาใช้ในการเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยพิบัติมีไม่เพียงพอ

แนวทางการพัฒนาศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ดในการบริหารจัดการภัยพิบัติ พบว่า มีการขอความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องและมีการจัดทำปฏิทินสาธารณภัยประจำปีเพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไว้ล่วงหน้า มีการอบรม ชักซ้อมแผนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยรองรับภัยพิบัติที่เกิดขึ้น โดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน เพื่อประสานการปฏิบัติงานร่วมกัน มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่เข้าใจตรงกัน มีการประชุมก่อนลงมือปฏิบัติตามแผนงานทุกครั้ง และมีการวางระบบการติดตามผลการปฏิบัติงานระหว่างกัน เพื่อสร้างความรับรู้ร่วมกัน มีการปรับปรุงการรายงานผลการปฏิบัติงานโดยการจัดสื่อประชาสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ ควบคู่ไปกับการรายงานผลการปฏิบัติงานในรูปแบบเอกสาร มีการขอรับการสนับสนุนเพิ่มเติมจากทางส่วนราชการ องค์การเอกชน หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยการของบประมาณเพิ่มเติมเพื่อให้เข้ามาช่วยเหลือตามสถานการณ์ของภัยพิบัติที่เกิดขึ้น

คำสำคัญ: บทบาท, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, การจัดการภัยพิบัติ

Abstract

This research article aims to study the role of problems and obstacles and disaster management guidelines of Bueng Kluea Subdistrict Administrative Organization, Selaphum District, Roi Et Province. using a qualitative research method. There were a group of key informants consisting of 10 executives and staff responsible for disaster management. Data were collected using a semi-structured interview tool

and the interviews were divided into categories and the data were analyzed by descriptive methods.

The results showed that Role of Bueng Kluea Subdistrict Administrative Organization, Selaphum District, Roi Et Province 1) There were a plan for disaster management called “Disaster Prevention and Mitigation Plan” 2) The management and staff involved in disaster management are appointed, and there were disaster prevention and mitigation officers who are directly responsible. 4) Disaster Prevention and Mitigation Operation Center has been established 5) There have been a person responsible for monitoring and coordinating for the flexibility of operations to help people 6) Reporting the results of operations to the administrative unit note as well as public relations to the general public. 7) A budget was set up to support disaster prevention and mitigation.

Problems and Obstacles in Disaster Management of Bueng Kluea Subdistrict Administrative Organization, Selaphum District, Roi Et Province, found that Bueng Kluea Subdistrict Administrative Organization, Operations sometimes fail to fulfill all disaster prevention and mitigation plans. such as organizing a disaster management practice drill Lack of consistency in participating in training sessions with other agencies, etc. Problems with insufficient staff for disaster prevention and mitigation work, The problem of lack of personnel with specific expertise, Problem of shortage of facilities, materials, equipment and tools for disaster prevention and mitigation, Problems and barriers in communication from unclear language/transmission/direction or there may be misunderstandings Problems reporting results that are not known to outsiders or the community as they should. The limited budget issue results in insufficient budget allocation for disaster preparedness.

Guidelines for developing potential of Bueng Kluea Subdistrict Administrative Organization, Selaphum District, Roi Et Province in Disaster Management It was found that cooperation with other relevant agencies was requested and an annual disaster calendar was prepared as a guideline for disaster prevention and mitigation preparations in advance. have training to rehearse the operational plans of the officers and establish a Disaster Prevention and Mitigation Operation Center to support disasters that occur. by asking for cooperation from government agencies, the private sector, the people to coordinate operations together. A joint action plan has been developed to create a common practice. There is a meeting before taking action on the plan every time. and a system for monitoring the performance of each other to create mutual awareness. Performance reporting has been improved by providing public relations media of Bueng Kluea Subdistrict Administrative Organization along with reporting on performance results in a document format. Additional support is requested from government agencies, private organizations or provincial administrative organizations. by asking for additional budget to come in to help according to the situation of the disaster that occurs.

Keywords: Role, Local Administrative Organization, Disaster Management

บทนำ

นับตั้งแต่เริ่มกำเนิดโลกมา โลกของเราได้ประสบกับวิกฤตการณ์ความรุนแรงและการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาย อันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ ซึ่งปัจจุบันโลกก็ยังคงประสบอยู่ ภัยธรรมชาตินี้เป็นกระบวนการทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นทั้งในบรรยากาศ

ภาคพื้นสมุทรและภาคพื้นดิน ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นนับเป็นภัยพิบัติที่มีต่อมนุษย์ ทรัพย์สิน และสิ่งก่อสร้างต่างๆ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมหาศาลต่อชีวิตและทรัพย์สินทั้งของส่วนตัวและส่วนรวม รัฐและประชาชนต้องใช้ทรัพยากรจำนวนมากเพื่อช่วยเหลือและบูรณะฟื้นฟูพื้นที่ที่ได้รับ ความเสียหายจากภัยธรรมชาติ สำหรับประเทศไทยนับว่ายังโชคดีกว่าหลายๆ ประเทศในแถบเอเชียและแปซิฟิก เพราะตั้งอยู่ในภูมิประเทศที่เหมาะสม พื้นดินมีความอุดมสมบูรณ์ ลม ฟ้า อากาศดี มีฝนตกตามฤดูกาลเป็นส่วนมากและมีปริมาณฝนเพียงพอแก่การกสิกรรม ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเกิดจากสภาวะอากาศหรือเกิดจากภัยธรรมชาติเองก็ตาม จึงมักไม่มีใครเกิดได้บ่อยนักและถึงแม้จะเกิดขึ้นแต่ก็ไม่รุนแรง ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นในประเทศไทยมีหลายรูปแบบที่สำคัญและสามารถสร้างความเสียหายได้เป็นอย่างมาก คือ วาตภัย อุทกภัย อัคคีภัย และแผ่นดินไหว ดังนั้น การบรรเทาความรุนแรงและการป้องกันภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพสูงสุด จึงขึ้นอยู่กับความพร้อมของทุกฝ่ายในการประสานความร่วมมือเพื่อลดความสูญเสียเนื่องจากภัยธรรมชาติดังกล่าว (ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคใต้ฝั่งตะวันออก, ม.ป.ป.)

บาดแผลที่เกิดจากภัยพิบัตินั้นทำให้ตระหนักรู้ได้ว่า มนุษย์โลกยังไม่สามารถบังคับภัยพิบัติที่เกิดจากธรรมชาติซึ่งได้ก่อให้เกิดความหวาดกลัวและเสียหายทั้งในระดับประชาชน ชุมชน ประเทศและสังคมโดยรวม การเกิดขึ้นของภัยพิบัติทางธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้นในระยะที่ผ่านมา ล้วนแต่เป็นสาเหตุให้เกิดความเสียหายและผลกระทบที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ กระจายผลกระทบสู่ชุมชนเป็นผลให้เกิดความเสียหายอย่างรวดเร็วต่อโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคมขนส่ง การสื่อสาร ทรัพย์สิน และการสูญเสียชีวิต สุขภาพและอาชีพ ความถี่ และความรุนแรงที่มากขึ้นของภัยพิบัติต่างๆ ก่อให้เกิดการเพิ่มความใส่ใจในความจำเป็นในการเตรียมพร้อมการบรรเทาความรุนแรงและการตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพต่อเหตุการณ์เหล่านั้น ประชาชนในพื้นที่ภัยพิบัติต้องสามารถช่วยเหลือตนเองให้ปลอดภัยในเบื้องต้นและจำเป็นต้องมีหน่วยงานหลายหน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการทำหน้าที่ในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติอย่างทันท่วงที และทำให้เหตุการณ์กลับสู่สภาวะปกติโดยเร็ว ถึงเวลาที่ประชาชนทุกคนต้องเรียนรู้ที่จะ

อยู่กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่ให้ทั้งคุณและโทษ และเตรียมพร้อมที่จะปรับตัวต่อผลที่จะตามมา (ทวิดา กมลเวชช, 2554)

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ดในการจัดการภัยพิบัติ ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติทางธรรมชาติซ้ำซากในเรื่องของอุทกภัย ภัยแล้ง โดยนำแนวคิดหน้าที่ทางการจัดการ (POSDCoRB) ของลูเธอร์ กูลิค และลินดอลล์ เออร์วิค (2555) มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาการวางแผน การจัดโครงสร้างองค์กร การจัดบุคลากร การอำนวยการ การประสานงาน การรายงานผล และการงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการภัยพิบัติในพื้นที่ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงบทบาท ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางการพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการภัยพิบัติต่อไป

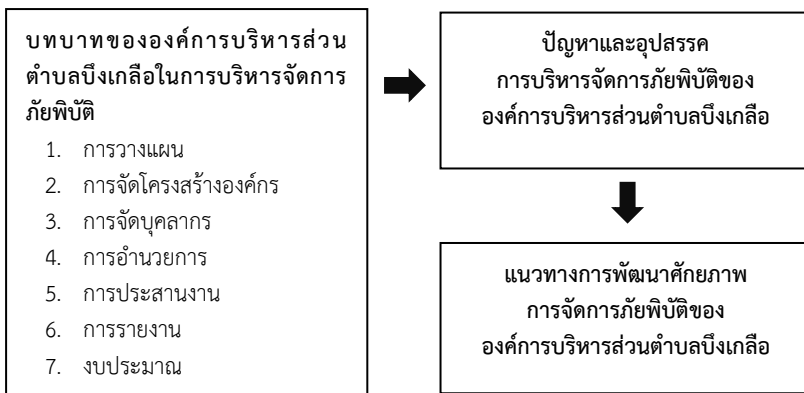
วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาบทบาท ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางการจัดการภัยพิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

กรอบแนวคิดการวิจัย

สำหรับการวิจัย เรื่อง บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการจัดการภัยพิบัติ กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ศึกษาเกี่ยวกับ 1) การวางแผนการบริหารจัดการภัยพิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ 2) การจัดโครงสร้างด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ 3) การจัดบุคลากรปฏิบัติงานภัยพิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ 4) การอำนวยการการจัดการภัยพิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ 5) การประสานงานการจัดการภัยพิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ 6) การรายงานผลการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือในการบริหารจัดการภัยพิบัติ 7) การงบประมาณที่ใช้ในการบริหารจัดการภัยพิบัติขององค์การบริหาร

ส่วนตำบลบึงเกลือ เพื่อนำไปสู่การศึกษาปัญหาและอุปสรรค และแนวทางการพัฒนาศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ในการบริหารจัดการภัยพิบัติ จึงสรุปเป็นกรอบแนวคิด ดังนี้



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย ผู้มีส่วนร่วมในการจัดการภัยพิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ดังนี้

1. กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ จำนวน 3 คน เลือกโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

2. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการภัยพิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 7 คน เลือกโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) และมีประเด็นหลักที่ใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับบทบาท ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางการพัฒนาศักยภาพการจัดการภัยพิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออก 2 ขั้นตอน ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลและดำเนินการจัดกระทำข้อมูล เริ่มด้วยการจัดระบบข้อมูลแยกประเภทข้อมูลตามประเด็นหลักในการสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยและทำความเข้าใจกับความหลากหลาย ตลอดจนความแตกต่างของข้อมูลที่รวบรวมมา และการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

องค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ดูแลทุกข์สุข และให้บริการประชาชนในหมู่บ้านและตำบลในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแทนรัฐบาลกลางมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนา

ตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และหน้าที่อื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งมีงบประมาณและพนักงานเจ้าหน้าที่ของตนเอง ซึ่งตำบลบึงเกลือเป็นพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดภัยพิบัติที่เกิดจากอุทกภัยและภัยแล้ง มีความเป็นไปได้ที่จะก่อให้เกิดความสูญเสียและความเสียหายต่อชีวิต บ้านเรือน และทรัพย์สิน การบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติจึงเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอันที่จะเตรียมความพร้อมต่อการให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ ซึ่งการจัดการภัยพิบัติมีการดำเนินการ การประสบปัญหาและอุปสรรค และมีแนวทางดำเนินการแก้ปัญหา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การวางแผนและเตรียมการในงานภัยพิบัติ

องค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ มีการวางแผนรองรับการบริหารจัดการภัยที่เรียกว่า “แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย” ตามคำสั่งการของหน่วยงานในระดับนโยบายและมีการจัดทำแผนระยะเวลาที่เกิดภัยให้ครอบคลุมในทุกรูปแบบของภัยต่างๆ โดยได้มีการสำรวจข้อมูลความเสี่ยงของพื้นที่ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบและแนวการปฏิบัติ ช่องทางการติดต่อสื่อสาร และบัญชีวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการบริหารจัดการภัยพิบัติ ตลอดจนการจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือประชาชน ณ สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ เพื่อรองรับและให้การช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ขณะเกิดภัย อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติงานบางครั้งไม่สามารถปฏิบัติตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่วางไว้ได้ทั้งหมด เช่น การจัดการฝึกซ้อมการปฏิบัติงานด้านการจัดการภัยพิบัติ การขาดความสม่ำเสมอในการเข้าร่วมการฝึกซ้อมกับหน่วยงานอื่น เป็นต้น ซึ่งจากปัญหาดังกล่าวนี้องค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ จึงได้มีการปรับปรุงแก้ไขแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามความเหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อให้หน่วยงานสามารถปฏิบัติงานต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากหน่วยงานมีกำลังคนหรือวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ หรือขาดความรู้ความสามารถในบางงานก็จะมีขอความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และมีการจัดทำปฏิทินสาธารณภัย ประจำปีเพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไว้ล่วงหน้า

2. การจัดโครงสร้างการบริหารศูนย์ช่วยเหลือประชาชน

การจัดโครงสร้างการบริหารจัดการภัยพิบัติและการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยได้มีการแต่งตั้งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการภัยพิบัติ มีเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่รับผิดชอบโดยตรง มีการจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือประชาชน ณ สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ โดยโครงสร้างของศูนย์ช่วยเหลือประชาชน ประกอบด้วย 1) นายกองคการบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ เป็นผู้อำนวยการศูนย์ฯ มีอำนาจหน้าที่วางแผนควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติงานของศูนย์ช่วยเหลือประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ 2) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ เป็นหัวหน้าศูนย์ฯ มีหน้าที่ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ฯ ควบคุมกำกับ การปฏิบัติงานของศูนย์ฯ ให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายและนโยบาย 3) ฝ่ายอำนวยการ ประกอบด้วย หัวหน้าสำนักปลัด เป็นหัวหน้าฝ่าย เจ้าพนักงานส่งเสริมการ ท้องถิ่นชำนาญงาน เป็นเจ้าหน้าที่ 4) ฝ่ายรับเรื่อง ประกอบด้วย นักวิเคราะห์นโยบาย และแผนชำนาญการ เป็นหัวหน้าฝ่าย เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน เป็นเจ้าหน้าที่ 5) ฝ่ายติดตามและประสานงาน ประกอบด้วย รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล บึงเกลือ เป็นหัวหน้าฝ่าย หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป เป็นเจ้าหน้าที่ 6) ฝ่ายปฏิบัติการ ในพื้นที่ (หน่วยเคลื่อนที่เร็ว) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการกองช่าง เป็นหัวหน้าฝ่าย ผู้อำนวยการกองการศึกษา ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม นิติกรชำนาญการ และ เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชำนาญงานเป็นเจ้าหน้าที่ สำหรับภัยพิบัติที่ เกิดขึ้นในแต่ละครั้งนั้นมีความรุนแรงที่ต่างกัน ทำให้บางครั้งจึงประสบปัญหาเจ้าหน้าที่ สำหรับปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไม่เพียงพอ จึงมีการแต่งตั้ง บุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านอื่นมาทำหน้าที่เป็นการเฉพาะกิจร่วมกัน ทำให้ไม่มีความ ชำนาญในการปฏิบัติงาน อาจส่งผลให้เกิดความล่าช้าหรือความผิดพลาดในการ ปฏิบัติงานได้ หากเกิดปัญหาหรืออุปสรรคในด้านโครงสร้างจะต้องมีการอบรม ชักซ้อม แผนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยรองรับภัยพิบัติที่เกิดขึ้น โดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน เพื่อประสานการปฏิบัติงานร่วมกัน

3. การจัดบุคลากรปฏิบัติงานภัยพิบัติ

สำหรับบุคลากรที่จะปฏิบัติงานด้านภัยพิบัติ จะคัดเลือกจากบุคคลที่มีความชำนาญเฉพาะด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือจะมีเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชำนาญงานเป็นเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโดยตรง อย่างไรก็ตาม ปัญหาการขาดบุคลากรที่มีความชำนาญเฉพาะด้านยังคงเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงาน และเจ้าหน้าที่ที่เข้ามารับผิดชอบเป็นการโอนย้ายข้าราชการของหน่วยงานอื่นมาปฏิบัติงานก็ไม่มี ความชำนาญเฉพาะทาง ในการปฏิบัติงาน การบริหารจัดการภัยพิบัติที่เกิดขึ้น จึงส่งผลให้การปฏิบัติงานในขณะเกิดภัยขาดประสิทธิภาพเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้ามากกว่าการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ ด้วยเหตุนี้ หน่วยงานจึงมีการจัดการอบรมให้ความรู้ด้านการเตรียมความพร้อมและการรับมือกับสาธารณภัยรูปแบบต่างๆ แก่ผู้ปฏิบัติงาน มีการจัดเตรียมความพร้อมขององค์กรในทุกด้านเพื่อรองรับการบริหารจัดการภัยพิบัติในทุกระดับความรุนแรง โดยมีการขอความร่วมมือจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และอาสาสมัครในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหรือที่เรียกว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะเข้ามาปฏิบัติงานในลักษณะของการอาสา

4. การอำนวยความสะดวกการภัยพิบัติ

การอำนวยความสะดวกการภัยพิบัติ เป็นไปเพื่อการช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ผู้ประสบภัยให้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ และเพื่อการฟื้นฟูบูรณะสิ่งสาธารณประโยชน์ที่ชำรุดเสียหายให้กลับคืนสู่สภาพเดิม ทั้งประสานการปฏิบัติหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การจัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกกิจป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ โดยวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและให้ความช่วยเหลือประชาชนนั้น ยังเป็นเพียงเครื่องมือพื้นฐานทั่วไป เช่น รถบรรทุกจำนวน 1 คัน เรือท้องแบนจำนวน 2 ลำ และเครื่องสูบน้ำ เป็นต้น ซึ่งไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงานภัยพิบัติเท่าใดนัก แต่หน่วยงาน

ได้มีความพยายามจัดการปัญหาภายใต้ข้อจำกัดต่างๆ โดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ รวมถึงความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ และใช้ศักยภาพของบุคลากรที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อทำหน้าที่ทั้งในฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายปฏิบัติการประจำศูนย์ ฝ่ายแจ้งเตือนและรายงานเหตุด่วน และฝ่ายสนับสนุนการปฏิบัติ เพื่อช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ผู้ประสบภัยให้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ โดยมีการมอบหมายให้ฝ่ายสนับสนุนการปฏิบัติ ให้มีหน้าที่เพื่อเอื้ออำนวยการดำเนินงานของศูนย์อำนวยการฯ และให้การสนับสนุนทุกๆ ด้าน เช่น ด้านกำลัง ยานพาหนะ เครื่องมือ อุปกรณ์บรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ทันต่อเหตุการณ์และมีประสิทธิภาพ

5. การประสานงานจัดการภัยพิบัติ

ในการประสานงานจัดการภัยพิบัติ รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือและหัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไปจะเป็นผู้รับผิดชอบในการติดตามและประสานงาน โดยมีหน้าที่ติดตาม ประสานงาน และประเมินเรื่องเพื่อจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วน หาแนวทางแก้ไข ประสานงานกับหน่วยงานภายนอกและศูนย์ปฏิบัติการในการช่วยเหลือประชาชนของอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด (สถานที่กลาง) แสวงหาและประสานเครือข่ายการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน เร่งรัดติดตามผลการดำเนินการช่วยเหลือประชาชนตามที่คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนมอบหมาย และแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ร้องทราบ ซึ่งการประสานงานในบางครั้งมีความล่าช้า มีปัญหาและอุปสรรคในด้านการสื่อสารจากภาษา/การถ่ายทอด/การส่งสารที่ไม่ชัดเจน หรืออาจเกิดความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน จึงเกิดความผิดพลาดและความล่าช้าในการดำเนินการเข้าช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยหน่วยงานจึงมีการแก้ไขปัญหาโดยการจัดทำแผนการปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่เข้าใจตรงกัน มีการประชุมก่อนลงมือปฏิบัติตามแผนงานทุกครั้ง และมีการวางระบบการติดตามผลการปฏิบัติงานระหว่างกันเพื่อสร้างความรับรู้ร่วมกัน

6. การรายงานผลการจัดการภัยพิบัติ

องค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือได้มีการแต่งตั้งฝ่ายปฏิบัติงานเพื่อติดตามและประสานงาน ซึ่งมีหน้าที่รายงานผลการสำรวจและผลการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ศูนย์ปฏิบัติการร่วมในการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สถานที่กลาง) ทราบ ตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน การรายงานผลการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือในการบริหารจัดการภัยพิบัติ ในระยะแรกมีเพียงการรายงานผลที่จัดทำเป็นเอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษร ยังไม่มีการรายงานผลการดำเนินงานของการบริหารจัดการภัยพิบัติในรูปแบบอื่น จึงยังไม่ใช่ที่รู้จักของบุคคลภายนอกหรือชุมชนเท่าที่ควร ด้วยเหตุนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ จึงมีการปรับปรุงการรายงานผลการปฏิบัติงานโดยการจัดสื่อประชาสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือควบคู่ไปกับการรายงานผลการปฏิบัติงานในรูปแบบเอกสาร เพื่อรายงานผลการสำรวจและผลการช่วยเหลือประชาชนให้ศูนย์ปฏิบัติการร่วมในการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สถานที่กลาง) ทราบ และยังทำให้บุคคลภายนอกได้ทราบความเคลื่อนไหวขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือในการบริหารจัดการภัยพิบัติอีกด้วย

7. งบประมาณดำเนินงานภัยพิบัติ

การจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการภัยพิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ หน่วยงานมีการตั้งงบประมาณในการสนับสนุน เพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตั้งไว้ที่งบกลาง มีการจัดสรรงบประมาณโดยการประเมินความเสียหายจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นและการกำหนดงบประมาณตามรูปแบบของภัยพิบัติตามระเบียบและความเหมาะสมตามสถานการณ์ เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือมีขนาดกลางและมีงบประมาณอยู่อย่างจำกัด ส่งผลให้การจัดสรรงบประมาณเพื่อนำมาใช้ในการเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยพิบัติมีไม่เพียงพอทำให้ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทคโนโลยีต่างๆ ที่ทันสมัยและเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่อาจเกิดขึ้น เนื่องจากขาดงบประมาณในการดูแล

รักษาเครื่องมือเครื่องใช้ให้สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ โดยส่วนใหญ่เครื่องมือเครื่องใช้ที่มีจะเป็นเพียงเครื่องมือพื้นฐานทั่วไป เช่น รถบรรทุก จำนวน 1 คัน เรือท้องแบน จำนวน 2 ลำ และเครื่องสูบน้ำ จึงได้มีการขอรับการสนับสนุนเพิ่มเติมจากทางส่วนราชการ องค์กรเอกชน หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยการของบประมาณเพิ่มเติมเพื่อให้เข้ามาช่วยเหลือตามสถานการณ์ของภัยพิบัติที่เกิดขึ้น

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการศึกษา เรื่องบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการจัดการภัยพิบัติ กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบล บึงเกลือ 1) มีการวางแผนรองรับการบริหารจัดการภัยที่เรียกว่า “แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย” 2) มีการแต่งตั้งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการภัยพิบัติ และมีเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่รับผิดชอบโดยตรง 3) มีการจัดบุคลากรจะคัดเลือกจากบุคคลที่มีความชำนาญเฉพาะด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 4) มีการจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ 5) มีผู้รับผิดชอบในการติดตามและประสานงานเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงานช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ 6) มีการรายงานผลการปฏิบัติงานให้สถานที่กลางทราบ ตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน 7) มีการตั้งงบประมาณในการสนับสนุนงานภัยพิบัติและการป้องกันบรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้การบริหารจัดการภัยพิบัติและการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในอันที่จะเตรียมความพร้อมต่อการให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ตำบลบึงเกลือ อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ได้มีการแต่งตั้งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการภัยพิบัติ มีเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่รับผิดชอบโดยตรง มีการจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือประชาชน ณ สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ โดยประสานเครือข่ายการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทวีดา กมลเวช (2554) ที่กล่าวว่า “ภัยพิบัติทางธรรมชาติ” เป็นสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงต่อสาธารณภัยรูปแบบต่างๆ จึงได้มีความ

พยายามจากภาครัฐทั้งรัฐบาลส่วนกลางส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นร่วมกับหน่วยงานองค์กรและเครือข่ายต่างๆ จากทุกภาคส่วนในการเตรียมพร้อมรับมือป้องกันและหาแนวทางในการลดผลกระทบที่จะเกิดจากภัยชนิดต่างๆ และสอดคล้องกับ สายฝน แสงหิรัญทองประเสริฐ และชนิษฐา ชูสุข (2558) ที่ได้ทำการศึกษารองการปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรชุมชนในพื้นที่ พบว่าสามารถทำงานร่วมและเสริมซึ่งกันและกันในลักษณะการเป็นเครือข่ายการดำเนินงานในการจัดการภัยพิบัติที่เกิดขึ้น ในพื้นที่ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรชุมชนนอกจากจะมีลักษณะการทำงานเป็นเครือข่ายภายในพื้นที่ของตนเองแล้วยังได้ประสานงานกับองค์กรเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย และยังสอดคล้องกับวิจัยของ สวัสดิ์ ไหลภรณ์, พล ศักดิ์คะหัตน์, สุรัชย์ กังวล และธรรมพร ต้นตรา (2562) ได้ทำการศึกษารูปแบบการจัดการภัยพิบัติน้ำท่วมของประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัย พบว่าประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารด้านภัยพิบัติน้ำท่วมเฉลี่ย 1 ครั้งต่อเดือน ได้รับการฝึกอบรมกิจกรรมด้านภัยพิบัติน้ำท่วมเฉลี่ย 1 ครั้งต่อเดือน และมีการติดตามข่าวสารด้านภัยพิบัติน้ำท่วมเฉลี่ย 2 ครั้งต่อเดือน การวิเคราะห์ปัจจัยคุณลักษณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการด้านภัยพิบัติน้ำท่วม ทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดตั้งกองอำนาจการป้องกันอยู่ในระดับมาก ด้านการได้รับความรู้ในระดับมาก ด้านการรับข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการสื่อสารอยู่ในระดับมาก สำหรับปัจจัยคุณลักษณะของประชาชนที่ส่งผลต่อการจัดการด้านภัยพิบัติน้ำท่วม ได้แก่ ระดับการศึกษาสามัญ การมีตำแหน่งทางสังคม และการได้รับการฝึกอบรม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. ควรพัฒนาและปรับปรุงฐานข้อมูลด้านภัยพิบัติในพื้นที่เพื่อการคาดการณ์และการวางแผนรับมือกับสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ

2. ควรมีการจัดการความรู้และการจัดทำคู่มือการจัดการภัยพิบัติในพื้นที่ เพื่อให้เกิดความสะดวกต่อการเรียนรู้ของผู้ปฏิบัติงาน

2. ข้อเสนอแนะการทําวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาองค์ประกอบโครงสร้างท้องถิ่นที่เป็นตัวอย่างที่ดีในการจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติ ถอดเป็นบทเรียนให้กับองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติในลักษณะเช่นเดียวกัน

2. ควรศึกษาบทบาทขององค์ประกอบส่วนท้องถิ่นกับการจัดการภัยพิบัติในพื้นที่อื่นๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการภัยพิบัติขององค์ประกอบส่วนท้องถิ่นของประเทศต่อไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- ชนิษฐา ชูสุข, สายฝน แสงหิรัญทองประเสริฐ, และจิตราวดี จูตินันทร. (2558). *เครือข่ายองค์กรชุมชนเพื่อการจัดการภัยพิบัติในคาบสมุทรทิงพระ จังหวัดสงขลา*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์: สำนักวิจัยและพัฒนา.
- ชูวงศ์ อุบลี, นักรบ เถียรอำ และวงธรรม สรณะ. (2555). *การพัฒนาศักยภาพของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี สำหรับการจัดการภัยพิบัติ*. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า.
- ทวีดา กมลเวช. (2554). *คู่มือการจัดการภัยพิบัติท้องถิ่น* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: บริษัทธรรมดาเพรส จำกัด.
- พีรศุภมภ์ วัฒนพงศ์พิทักษ์. (2558). *ศักยภาพขององค์ประกอบส่วนท้องถิ่นและภาคประชาชนในการจัดการภัยพิบัติ: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลลำแดง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสงขลา*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).

- ศูนย์อุตุวิทยามหาวิทยาลัยสุโขทัย. (ม.ป.ป.). *ภัยธรรมชาติในประเทศไทย*. สืบค้นจาก <http://www.songkhla.tmd.go.th/attachment/images/Disas.Pdf?Fbclid=IwAR0uLfZkHdnERGs3ye99sqsuFrDf7Jq3NC8w2obLw-K35Lek3MJ2SgAlwW0>
- สวัสดิ์ ไหลภาภรณ์, พหล ศักดิ์คะทัศน์, สุรัชย์ กังวล และธรรมพร ตันตรา. (2562). รูปแบบการจัดการภัยพิบัติน้ำท่วมของประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. *วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 15(2), 116-134.
- สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์. (2549). *รัฐประศาสนศาสตร์: แนวคิดและทฤษฎี* (พิมพ์ครั้งที่1). กรุงเทพฯ: บริษัทเอ็กสเปอร์เนท จำกัด.
- สายฝน แสงทิพย์ทองประเสริฐ และชนิษฐา ชูสุข. (2558). การจัดการภัยพิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเครือข่ายองค์กรชุมชน. *วารสารการบริหารท้องถิ่น*, 8(4), 112-123.
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดร้อยเอ็ด. (ม.ป.ป.). *ข้อมูลทั่วไปจังหวัดร้อยเอ็ด*. สืบค้นจาก <http://roietlocal.go.th/public/history/data/index/menu/24>
- องค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ. (2015). *ข้อมูลทั่วไป*. สืบค้นจาก http://www.bungkluebk.go.th/pr/index.php?option=com_content&view=article&id=46&Itemid=5